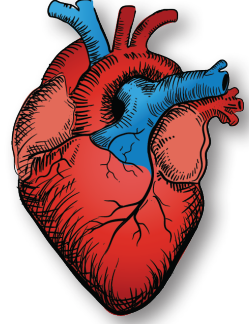

BÖLÜM 1

KARDİOVASKÜLER HASTALIKLARIN EPİDEMİYOLOJİSİ KARDİOVASKÜLER SİSTEMİN ANATOMİ VE FİZYOLOJİSİ

Nurhan ÖZPANCAR¹

KARDİOVASKÜLER HASTALIKLARIN EPİDEMİYOLOJİSİ

Dünyada, günümüzde beslenme alışkanlıklarının olumlu yönde değişmesi, gelir seviyesinin artması, eğitim seviyesinde yükselme, bulaşıcı hastalıkların kontrolü gibi nedenlerle ortalama yaşam süresi uzamış ve bulaşıcı olmayan hastalıkların görülme sıklığı artmaya başlamıştır.¹

Bu nedenlerle; kronik hastalıklar ve neden olduğu komplikasyonlar da son yıllarda daha fazla önem kazanmıştır. 2012 yılında 56 milyon ölüm meydana gelmiş, bu ölümlerin 38 milyonu kalp ve damar hastalıkları, kanser ve kronik hava yolu hastalığı gibi bulaşıcı olmayan hastalıklar nedeniyle olduğu bildirilmiştir. Tüm dünyada yılda 17 milyon kişi, Avrupa birliğinde ise yılda 2 milyon kişi yaşamını kalp damar hastalıklarına bağlı nedenlerden kaybetmektedir.²

Kalp ve damar hastalıkları tüm ölüm nedenleri arasında ilk sırada yer almaktadır. Kalp ve damar hastalıklarından ölümler gelişmiş batılı ülkelerde azalma gösterirken gelişmekte olan ülkelerde artmaktadır. Ancak toplumların yaşlanması ve beklenen yaşam süresinde görülen uzama ile gelişmiş ülkelerde kalp damar hastalıklarının sayısı ve bunlara bağlı yük artmaktadır. Kalp ve damar hastalıkları içinde; koroner kalp hastalıkları, serebrovasküler hastalıklar, hipertansiyon, peri-

¹ Dr. Öğr. Üyesi , Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, nozpancar@nku.edu.tr

KAYNAKLAR

1. Purcell, HJ, Kalra, PR. (2009). Kardiyoloji. (Barış İlerigelen, Çev. Ed.) (1. Baskı). İstanbul: İstanbul Tıp Medikal Sağlık ve Yayıncılık.
2. Demirsoy, N. (2010). Kardiyovasküler Hastalıkların Epidemiyolojisi. *Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Bilimleri Dergisi*, 13(Özel Sayı), 4-9.
3. Arat Özkan, A. (2013). Akut Koroner Sendromlar:Epidemiyoloji. *Türk Kardiyol Dern Arş.*,41 (Suppl 1). 1-3.
4. Türkiye İstatistik Kurumu 2014 verileri. TÜİK 2014. <http://www.tuik.gov.tr>.
5. Lüscher, TF. (2018). Epidemiology of Cardiovascular Disease: The New ESC Atlas and Beyond. *European Heart Journal*, 39, 489-492.
6. Türkiye Kalp ve Damar Hastalıkları Önleme ve Kontrol Programı Eylem Planı (2015-2020). Ankara 2018. T.C. Sağlık Bakanlığı Yayın No:988
7. Roth, GA., Mesah, GA., Johnson, CO., et al. (2020). Global Burden of Cardiovascular Diseases and Risk Factors, 1990-2019. *Journal of The American College of Cardiology*, 76(25),2982-3021.
8. Guyton, AC. & Hall, JH. (2006). Tıbbi Fizyoloji. (Hayrinüssa Çavuşoğlu, Çev.Ed.) (10.Baskı). İstanbul:Yüce Yayımları A.Ş & Nobel Tıp Kitabevleri Ltd. Şti. ss:103-123.
9. Ertuğrul, L. (2012). Fiyoloji. (2. Baskı). İstanbul: Akademi Basın ve Yayıncılık. ss: 37-48.
10. Akdemir, N., Canlı Özer, Z. (2020). Kardiyovasküler Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı. Nuran Akdemir & Leman Birol (Ed), İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı içinde (507-515). Ankara: Akademisyen Kitabevi.
11. Dolar, E. (2005). İç Hastalıkları. İstanbul:Nobel Tıp Kitapevleri. ss:2-7.
12. Adalet, K. (2013). Klinik Kardiyoloji Tanı Ve Tedavi. (1. Baskı). İstanbul: İstanbul Tıp Medikal Sağlık ve Yayıncılık. ss:3-10.
13. Badır, A. (2010). Kalp ve Dolaşım Sisteminin Değerlendirilmesi. Ayfer Karadakovan & Fatma Eti Aslan (Ed), Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım içinde (457-459). Adana: Nobel Kitapevi
14. Badır, A Türkmen, E. (2002). Elektrokardiyografi. İstanbul:Vehbi Koç Vakfı Sanerc. ss:1-9.
15. Akın, S. (2013). Kardiyovasküler Sistem Hastalıkları ve Bakım. Zehra Durna (Ed), İç Hastalıkları Hemşireliği içinde (148-151). İstanbul: Akademi Basın ve Yayıncılık.
16. Gök, H. (2002). Klinik Kardiyoloji (Genişletilmiş 2. Baskı). İstanbul: Nobel Tıp Kitapevleri.ss: 1-13.